

یکشنبه 11 مرداد 1394 - 16 شوال 1436 - 2 آگوست 2015

شهید علی حسین زاده به سال ۱۳۳۴ هجری شمسی در اردکان قدم به عرصه حیات گذاشت. شهرستان اردکان، روزهای کودکی و نوجوانی او را به نظاره ...

* 10 مرداد در دفاع مقدس

* شهادت شهید علی حسین زاده (1364 ش)
اشاره:

شهید علی حسین زاده به سال ۱۳۳۴ هجری شمسی در اردکان قدم به عرصه حیات گذاشت. شهرستان اردکان، روزهای کودکی و نوجوانی او را به نظاره نشست و علی تحت تربیت عالمانه خانواده اش پرورش یافت. شاید در سایه همین تربیت دینی - اسلامی بود که علی طی روزهای پرشور جوانی، لیبیک گوی فرمان بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران خمینی کبیر (ره) گشت و به منظور دفاع از مرزهای ایران اسلامی، راهی خطوط مقدم جبهه های نبرد حق بر علیه باطل گشت. علی در میدان های پرافتخار دفاع مقدس، مردانه جنگید و خوش درخسید. شهید علی حسین زاده سرانجام پس از نبردی دلیرانه در یازدهمین روز از مردادماه سال ۱۳۶۴ هجری شمسی در عملیات قدس ۵ و در سن ۳۰ سالگی از شراب طهور بهشتی سرمست شد و هورالهی به خون سرخش متبرک گشت.

* فرازی از وصیت نامه:

... از دانش آموزان تقاضا دارم سنگر مدرسه را حفظ کنید زیرا شما امیدهای آینده مملکت اسلامی هستید.
... از شما امت بزرگوار می خواهم که شهیدان عزیز را، اسیران و مفقودین عزیز را، جانبازان بزرگوار انقلاب را، آه و ناله سوز دل یتیمان شهدا و خانواده های معظم شان را هرگز از یاد نبرید و با اطاعت از فرامین الهی و روح خدا، خمینی عزیز از این انقلاب و از خون های پاک شهیدان حفاظت و حراست نمایید.
... از آن جا که هدف بسیار بزرگ و مقدس است مسیری را که برای رسیدن به هدف باید طی کنیم نیز سخت و دشوار است و هم چنان که تا به حال به یاری خدا تمامی مشکلات و مصائب را پشت سر گذاشته ایم. باید سختی های آینده را متحمل شویم و برای این که این تحمل بر ما آسان گردد باید بکوشیم و از خدا بخواهیم تا ایمان مان کامل گردد... اگر ایمان کامل شد هیچ مانعی نمی تواند انسان را از رسیدن به هدف مقدس بازدارد.

* 10 مرداد در گذر تاریخ

* انتقال امام خمینی (ره) از پادگان عشرت آباد به داوودیه (1342 ش)
اشاره:

با دستگیری حضرت امام خمینی (ره) و سرکوب قیام پانزده خرداد 1342، امام را در ابتدا به باشگاه افسران بردند اما ساعاتی بعد به پادگان قصر و در چهارم تیرماه 42 به پادگان عشرت آباد منتقل نمودند. پس از مدتی و برقراری آرامش ظاهری، برای آنکه بهانه در زندان ماندن امام از مردم گرفته شود و خشمها فروکش کند و نیز امکان حضور دائمی امام در جامعه سلب گردد، رژیم پهلوی تصمیم گرفت با انتقال امام از زندان، ضمن در حصر گذاشتن ایشان در محلی تحت اختیار ساواک، آن حضرت را دور از دسترس مردم قرار دهد. بر این اساس، رییس ساواک به دیدار آن حضرت رفت و ضمن اعلام خبر آزادی ایشان، از امام خواست تا در سیاست دخالت نکنند. پاسخ امام کوتاه و گویا بود. ایشان فرمودند: «ما در سیاستی که شما [به عنوان نیرنگ و دروغ و تزویر] معنا می کنید، از اول دخالت نداشته ایم.» در هر حال، در یازدهم مرداد 1342، حضرت امام پس از حدود 57 روز زندان، به منزلی در داوودیه تهران منتقل شدند. اگرچه قصد رژیم از انجام این عمل، کنترل بیشتر بر روی امام در نقطه ای خارج از زندان بود، اما مردم بلافاصله پس از اطلاع، بدون ترس و واژه از تعقیب و دستگیری مأموران ساواک، سیل آسا روانه منزل امام شدند. یک روز پس از انتقال امام به داوودیه، روزنامه های کشور خبری را به دستور ساواک منتشر کردند تا در نظر مردم چنین وانمود کنند که انتقال امام از زندان به محل جدید، به دلیل تفاهمی بوده که میان ایشان و مقامات انتظامی به وجود آمده است. اما این توطئه به زودی با انتشار اعلامیه هایی توسط مراجع و علما افشا گردید و بطلان آن آشکار شد. حضرت امام خمینی (ره) تا فروردین سال بعد به مدت هشت ماه در این منزل سکونت داشتند و در 18 فروردین 1343 آزاد شدند. حوادث بعدی سرانجام به نحوی به وقوع پیوست که زمینه های اعتراض شدید آن حضرت به کاپیتولاسیون را در آبان 1343 به وجود آورد و در نهایت، رژیم برای اینکه امام به کلی از کشور به دور باشد، ایشان را در 13 آبان 1343 به ترکیه تبعید کرد.

* ایران در کوبا کنسولگری دائر کرد و بدانجا سرکنسول فرستاد (1349ش)

* زلزله شدید در دشت گرگان 20 مدرسه و آموزشگاه و تعداد زیادی خانه را ویران کرد (1349ش)

* قرارداد فروش گاز به شوروی امضاء و مبادله شد (1349ش)

* یازده میلیون متر اراضی طرشت در غرب تهران برای ایجاد شهرک صد هزار نفری جزو محدوده تهران شد (1352ش)

* تنفیذ حکم ریاست جمهوری شهید «محمدعلی رجایی» ایران از سوی امام خمینی (ره) (1360 ش)
اشاره:

پس از عزل بنی‌صدر از مسند ریاست جمهوری که قبل از آن، حضرت امام، وی را از فرماندهی کل قوا برکنار کرده بودند، کشور در حالی مهیای دومین انتخابات ریاست جمهوری گردید که اثر تلخی این حادثه که در نخستین سال‌های پیروزی برای نظام نوپای اسلام روی داد در کام دوستان و یاران انقلاب و ملت شریف و انقلابی ایران باقی مانده بود. در این میان دومین انتخابات ریاست جمهوری، زمینه‌ای فراهم آورد تا لیاقت، کاردانی و تعهد شهید رجایی پس از آن دوران تلخ حاکمیت نفاق و لیبرالیزم بر کشور، بیش از پیش آشکار گردد. با اصرار و تاکید جناح‌های خط امام و معتقدان به ولایت، شهید رجایی در این انتخابات شرکت نمود و با رای قاطع و خیره‌کننده مردم شریف ایران که نشانه محبوبیت وی به رغم دوران محدود نخست وزیری بود، دومین رئیس جمهوری اسلامی ایران گردید. شیرینی خاطره مراسم تحلیف و تنفیذ حکم او در حضور حضرت امام در یازدهم مرداد سال 1360 که به هنگام دریافت حکم ریاست جمهوری، در برابر مرشد و مراد خود، زانو به زمین زد، هیچ گاه از ذهن ملت شریف ایران محو نخواهد شد. شهید رجایی در دوران کوتاه 29 روزه ریاست جمهوری خود که شهید باهنر را به عنوان نخست‌وزیر به مجلس معرفی و پس از تصویب مجلس در کنار خود داشت، با تشکیل کابینه‌ای انقلابی و جوان، در صدد برآمد مشکلات ناشی از شرایط جنگی، بحران‌های اقتصادی، اشتغال، تورم و... که بیشتر آنها به دلیل مصروف شدن وقت مسؤولان در اختلاف با بنی‌صدر لاینحل مانده بود را مرتفع نمایند ولی شهادت او در هشتم شهریور همان سال، ملت ایران را از وجود این شخصیت گرانقدر محروم ساخت و شهید رجایی را به آرزوی دیرین خود رساند.

* لشکرکشی رژیم بعثی عراق به کشور کویت و اشغال کامل آن (1369 ش)
اشاره:

در یازدهم مرداد ماه 1369 ش برابر با دوم اوت 1990 م، عراق در یک یورش وسیع و ظرف چند ساعت، کشور کویت را به اشغال خود درآورد و پس از چندی اعلام کرد که کویت استان نوزدهم عراق است. به این ترتیب، نطفه یکی از مهم‌ترین رخدادهای تعیین کننده و تاثیرگذار در منطقه خاورمیانه در چند دهه اخیر بسته شد. پس از مدتی، با استمداد کویت از دولت‌ها و مجامع جهانی، گروه متحد غرب به رهبری آمریکا، عملیات وسیعی را در 26 دی ماه سال 1369 علیه رژیم عراق انجام داده و پس از خارج ساختن کویت از دست عراق، این کشور را آماج حملات خود قرار داده و خسارات فراوانی به ویژه به مردم محروم عراق وارد آوردند. از آن پس تحریم‌های همه جانبه از طرف مجامع جهانی و قدرت‌های بزرگ علیه عراق آغاز شد و برعقب‌ماندگی و فقر این کشور افزود. این تحریم‌ها تا سقوط رژیم صدام در سال 1382 ادامه یافت.

* رحلت عالم مجاهد و اندیشمند فرزانه آیت الله «سید عبدالرضا حسینی شهرستانی» (1376 ش)
اشاره:

آیت‌الله حاج سید عبدالرضا حسینی شهرستانی در سال 1299 ش (1339 ق) در شهر مقدس کربلا به دنیا آمد. وی پس از طی تحصیلات مقدماتی و سطوح حوزه، درس خارج خود را در محضر آیات عظام: سید محمد هادی میلانی، میرزا مهدی شیرازی، سید عبدالحسین حجت و شیخ مرتضی آشتیانی سپری کرد و مدارج ترقی علمی را پیمود. آیت‌الله شهرستانی علاوه بر تحصیل و تدریس، به اقامه جماعت در صحن حسینی (ع) و پاسخگویی به مسائل دینی می‌پرداخت و راهنمایی و ارشاد مردم را سرلوحه فعالیت‌های خویش قرار می‌داد. وی در برابر نفوذ و تبلیغات فکری و سیاسی و ایجاد شبهات دینی از سوی حزب کمونیست و چپ‌گرایان عراق، ایستادگی می‌کرد و به منظور استحکام بنیان‌های فکری جوانان، با همکاری جمعی از اندیشمندان شیعه مجله پاسخ به مسائل دینی را منتشر نمود. او در آن مجله با کمک دیگر اندیشمندان، به صدها پرسش فکری و اعتقادی جامعه پاسخ می‌داد و حوزه خوانندگان خود را به فراسوی مرزهای عراق گسترانید. دامنه نفوذ این مجله، رژیم بعث را به واکنش واداشت. از این رو پس از آزار فراوان و حبس فرزندش، او را از عراق بیرون کردند. از آن‌پس در سال 1350 ش به مشهد هجرت کرد و به امور دینی و مذهبی پرداخت. ایشان مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه متعددی را تأسیس کرد و کتب گوناگونی را به رشته تحریر درآورد که المهدی الموعود، حاشیه بر قوانین، حاشیه بر معالم، نوروز در اسلام و... از آن جمله است. سرانجام آن عالم بزرگوار و خادم دین در 11 مرداد 1376 ش برابر با 27 ربیع الاول 1418 ق 77 سالگی در مشهد رحلت کرد و در صحن آزادی حرم امام رضا (ع) به خاک سپرده شد.

* شهادت آیت الله «شیخ فضل الله نوری» به دست ایادی وابسته به استعمار در تهران (1288 ش)

اشاره:

حاج شیخ فضل الله کجوری معروف به نوری فرزند ملاعباس در سوم دی ماه 1223 شمسی برابر با دوم ذیحجه 1259 قمری متولد گردید. پس از تحصیلات مقدماتی، به عراق رفت و از محضر درس میرزای بزرگ شیرازی و میرزا حبیب الله رشتی استفاده کرد. شیخ فضل الله در طی سالیان متمادی حضور در درس استادان زمان، به مجتهدی برجسته و فقیهی نامدار تبدیل شد و پس از چندی در سال 1264 ق با اشاره میرزای شیرازی برای هدایت و پیشوایی جامعه ایران، راهی تهران گردید. وی در تهران به اقامه جماعت و تالیف و تدریس علوم اسلامی و حوزوی پرداخت و بر اثر مهارت در فقه و اصول و سایر علوم اسلامی به زودی مورد استقبال طلاب و روحانیون قرار گرفت. در این میان فضلاء برجسته‌ای تربیت یافتند که حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، حاج آقا حسین قمی، میرزا ابوالقاسم کبیر قمی، علامه محمد قزوینی و... از آن جمله‌اند. او در کنار فعالیت‌های علمی، به فعالیت‌های سیاسی هم می‌پرداخت و به شدت با تز جدایی دین از سیاست مخالفت ورزید. شیخ در اوایل مشروطیت از پیشگامان و مجاهدان این نهضت بود و دوشادوش سیدعبدالله بهبهانی و سیدمحمد طباطبایی به مبارزه پرداخت. شیخ فضل الله نوری در جریان تدوین قانون اساسی پیشنهادهایی به مجلس داد. ذکر مذهب جعفری به عنوان مذهب رسمی کشور و اصل نظارت فقها بر قوانین مجلس شورای ملی از جمله این پیشنهادهای بود که مورد مخالفت نمایندگان قرار گرفت ولی از هوشیاری و شمس سیاسی او حکایت داشت. ولیکن پس از چندی پی برد که دست‌های پلید و پنهانی به قصد پایمال کردن خون‌های ریخته شده در راه این نهضت پیدا شدند و مشروطه را نه به معنای حکومتی که مشروط به رعایت حدود و قوانین الهی باشد، بلکه به معنای رژیم که مردم در مقابل آن مشروط به سکوت باشند و قوانین غربی در آن به اجرا درآید می‌خواهند. لذا مخالفت خویش را از مشروطه غیرمشروعه اعلام کرد و به تمام بلاد و ولایات تلگراف زد و مشروطه را حرام دانست. سرانجام جناح مقابل در یک دادگاه به ظاهر ملی او را محکوم به اعدام کردند. ایشان در برابر دعوت سفارت روس برای پناهندگی هرگز زیر بار این ذلت نرفت و شهادت در راه خدا را پذیرا شد. سرانجام شیخ فضل الله نوری را که خود از بنیانگذاران نهضت مشروطه در ایران بود، در 11 مرداد 1288 شمسی برابر با سیزدهم رجب 1327 ق، مصادف با سالروز ولادت امام علی(ع) به چوبه دار کشیده و در میدان توپخانه تهران به شهادت رساندند. پیکر شیخ در ابتدا پس از اهانت‌های فراوانی که به آن روا داشتند، توسط خانواده و دوستان در محل امنی در تهران مدفون شد، اما پس از گذشت 18 ماه، جنازه شیخ را به طور مخفیانه و در حالی که هنوز سالم و تازه بود به قم منتقل کردند و در یکی از حجره‌های شمالی صحن حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپردند.

* 16 شوال در گذر تاریخ

* وفات ابن منده اصفهانی، محدث شهیر مسلمان (407ق)

اشاره:

ابوالقاسم عبدالرحمان ابن محمد بن اسحاق مشهور به ابن منده؛ مورخ، حافظ و محدث مسلمان ایرانی‌تبار بود. وی در اصفهان چشم به جهان هستی گشود. نیا و پدرش هر دو عالم دینی بودند. ابوالقاسم از پدرش و ابوبکر بن مردویه و ابوجعفر مرزبان و ابراهیم بن خرشید قولة و محمد بن ابراهیم جرجانی و دیگر محدثین حدیث شنید و از زاهر بن احمد سرخی اجازه روایت گرفت.

ابن منده برای استماع بیش‌تر حدیث بسیار سفر کرد و از مشایخ همدان، دینور، شیراز، بغداد و نیشابور حدیث شنید. ابن منده از علمای بزرگ عصر خویش محسوب می‌گردید، چنان‌که وی را با خواجه عبدالله انصاری هم‌سنگ می‌دانستند. او از حسن خط نیز بهره داشت. پیروان عقاید وی در اصفهان به عبدالرحمانیه موسوم بودند.

ابن منده برای روایت حدیث به اجازه علما و بزرگان اهمیت فراوانی قائل بود و خود به اخذ اجازه از حاکم نیشابوری و زاهر بن احمد سرخی ناائل شد. ابوالقاسم بسیار به شرع پای‌بند بود و مردم را از منکر نهی می‌کرد. ابن منده در امر به معروف و نهی از منکر، عالمی سخت‌گیر بود و از کسی پروایی نداشت.

ابن منده به مکه سفر کرد و ظاهر^۱ در «تاریخ مکه» تألیفی کرده است. از ابن منده آثار متعددی باقی است که از آن میان، «تاریخ اصفهان» (با ذکر تاریخ ولادتش در آن)، «حرمة الدین»، «الرد علی الجهمیة»، «صیام یوم الشک»، «المستخرج من الکتب الناس» (در حدیث) را می‌توان برشمرد. درخور توجه است که نسب خاندان ابن منده به یکی از صاحب‌منصبان لشکری ساسانیان می‌رسد.

* مهاجرت علمای تهران به ری، معروف به مهاجرت صغری (1323ق)

اشاره:

در اثر فراگیر شدن ظلم و فساد و فقر و قحطی، در اواخر سلطنت مظفرالدین شاه قاجار، علما که از وضع موجود به شدت رنج می‌بردند، جهت اصلاح اوضاع و فشار به دولت، تصمیم به مهاجرت از تهران به حرم حضرت عبدالعظیم حسنی علیه السلام در شهر ری گرفتند. این سفر که در ۲۲ آذرماه ۱۲۸۴ش برابر با شانزدهم شوال سال ۱۳۲۳ هجری قمری صورت گرفت، به مهاجرت صغری شهرت یافت و در ابتدا شامل دو هزار نفر بود.

پس از چند روز، به تعداد متحصنین افزوده گشت و از ده هزار تن فراتر رفت. وعاظ و خطبا دائماً بر منبر رفته و از استبداد

حکومت عین‌الدوله صدراعظم وقت، سخن می‌گفتند و خواستار تشکیل عدالت‌خانه می‌شدند. مظفرالدین‌شاه با مشاهده وخامت اوضاع، درصدد حل قضیه برآمد. شاه قاجار سرانجام با خواسته آنان که تأسیس عدالت‌خانه در کلیه شهرهای ایران، اجرای قوانین اسلام در سراسر کشور، عزل موسیو نوژ رئیس بلژیکی گمرک ایران و نیز عزل علاءالدوله حاکم ظالم تهران، موافقت نمود. این تحصن سرانجام در ۲۲ دی ۱۲۸۴ش به پایان رسید و با ادامه مبارزه توسط علما و مردم، مظفرالدین‌شاه مجبور شد فرمان مشروطه را در چهاردهم مردادماه ۱۲۸۵ش امضا کند.

* وفات علامه مامقانی، از علمای بزرگ امامیه (۱۳۵۱ق)
اشاره:

عبدالله مامقانی معروف به علامه مامقانی و فاضل مامقانی؛ عالم امامی، فقیه اصولی، مرجع تقلید، رجالی، محدث و ادیب بود. وی از بزرگان علمای امامیه و حاوی فروع و اصول بود. اصلش از مامقان آذربایجان است. علامه مامقانی در ربیع‌الاول ۱۲۹۰ق در نجف اشرف چشم به جهان گشود. در پنج سالگی شروع به فراگیری قرآن کرد. صرف و نحو و مقدمات و سطوح فقه و اصول را در محضر پدرش و شیخ هاشم ارونقی ملکی و شیخ غلامحسین دربندی و شیخ حسن میرزا (م ۱۳۱۳ق) فراگرفت تا در فقه و اصول سرآمد شد. در ۱۳۰۸ق به حوزه درس اصول استدلالی و در ۱۳۰۹ق به حوزه درس فقه استدلالی پدر بزرگوارش راه یافت و «تقریرات» هر دو درس خارج را نگاشت. قوه استنباط و اجتهاد وی بارها از طرف پدرش تأیید شد و او را به دریافت اجازه مفتخر کرد. آن‌گاه وی خود به تدریس و تحقیق و تألیف پرداخت و شاگردان بسیاری بر گردش جمع شدند. او از پدرش روایت کرده و شیخ محمد حرز نیز از وی روایت کرده است. علامه عبدالله مامقانی که مرجع تقلید بسیاری از مردم آذربایجان بود، در شانزدهم شوال سال ۱۳۵۱ هجری قمری در نجف اشرف درگذشت و در جوار حضرت علی (ع) به رحمت حق پیوسته در مقبره والدش که دارای گنبد و قبه عالی است، به خاک سپرده شد.

• از آثار علامه مامقانی می‌توان به این آثار اشاره کرد: «اجابة السئوال»؛ «ارشاد المستبصرین»؛ «ازاحة الوسوسة»؛ «تحفة الصفوة»؛ «تحفة الخيرة»؛ «تنقیح المقال فی علم الرجال» (در سه مجلد بزرگ، که مشهورترین و مهم‌ترین تألیف اوست)؛ جوابات «المسائل البصرية»؛ جوابات «المسائل البغدادية»؛ حاشیه بر «العروة الوثقی»؛ «الدر المنضود فی صیغ الايقاعات و العقود»؛ «مرآة الکمال فی الآداب و السنن» (و ترجمه فارسی آن)؛ «سراج الشیعة فی آداب الشریعة»؛ «الفوائد الطبیبة»؛ «کشف الاستار فی تکلیف الکفار بالفروغ»؛ «هدایة الانام فی حکم مال الامام»؛ «مجمع الدرر» معروف به «اثنی عشریه»؛ «مناهج البقین».

* تولد «ابن ازرق فارقی» محدث و فقیه عرب (۵۱۰ ق)
اشاره:

ابن ازرق فارقی، در اوان جوانی به آموختن فقه، حدیث، لغت و تفسیر قرآن روی آورد و از آن جا که به تاریخ علاقه‌ی بسیار داشت به فراگیری تاریخ و مطالعه در این زمینه پرداخت. از سوی دیگر، فارقی در سفرهای متعدد به مناطق مختلف، با اوضاع تاریخی و اجتماعی توده‌های مردم و همچنین آداب و رسوم آن‌ها در جوامع گوناگون آشنا شد. این سفرهای آموزنده، تأثیری شگرف در او برجای گذاشت و در واقع بخش اعظم مندرجات کتاب «تاریخ الفارقی» ثمره‌ی مشاهدات و یادداشت‌های او طی این سفرهاست. ظاهراً تنها اثر باقی مانده از این مورخ مسلمان، همین کتاب است و انگیزه‌ی اصلی مؤلف از تألیف آن، آرایه‌ی گزارش تاریخی، سیاسی و فرهنگی از اوضاع مردم و جغرافیای ادوار گذشته تا اواسط قرن ششم هجری بود.

* ۲ آگوست در گذر تاریخ

* مرگ «دنی پاپن» فیزیک‌دان فرانسوی و مخترع دیگ بخار (۱۷۱۲م)

* مرگ «وارن هارڈینگ» بیست و نهمین رئیس جمهور امریکا (۱۹۲۳م)

* مرگ «فیلد مارشال پُل فَن هیئدن بُورگ» رئیس جمهور پیشین آلمان (۱۹۳۴م)

* پایان کنفرانس «پوتسدام» در پایان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵م)

* تهاجم نظامی عراق به کویت (۱۹۹۰م)

* روز ملی «مقدونیه»